

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Voeding en Diëtetiek van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Gegevens

datum	Naam instelling	: Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
7 september 2012	Naam opleiding	: hbo-bachelor Voeding en Diëtetiek (240 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 17 november 2011
Besluit	Variant opleiding	: voltijd
accreditatie hbo-bachelor	Locatie opleiding	: Nijmegen
Voeding en Diëtetiek van de	Datum goedkeuren panel	: 22 maart 2011
Hogeschool van Arnhem en	Datum locatiebezoeken	: 10 en 11 mei 2011
Nijmegen	Datum visitatierapport	: oktober 2011
(000015)		

uw kenmerk

UITCVB11/02137

ons kenmerk

NVAO/20122503/AH

bijlagen

3

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel.

Beoogde eindkwalificaties

De opleiding Voeding en Diëtetiek leidt studenten op voor voedingskundige-diëtist en gaat daarvoor uit van de competenties die in 2004 in het landelijk overleg van de opleidingen Voeding en Diëtetiek zijn vastgesteld. Deze competenties zijn op hbo-bachelorniveau geformuleerd, zoals blijkt uit een vergelijking met de Dublin-descriptoren. Daarnaast is gebruik gemaakt van het Europese competentieprofiel (European Academics and Practitioner standards for Dietetics, 2009). De opleiding heeft bij de totstandkoming van dit Europese profiel door haar voorzitterschap een voortrekkersrol vervuld. In 2010 hebben de vier opleidingen Voeding en Diëtetiek in Nederland het *National Transcript* van dit Europese profiel opgesteld met daarin ook een themabeschrijving voor de body of knowledge and skills (BoKS). Dit *Transcript* is vastgesteld door de HBO-Raad in 2011.

Programma

Het programma is opgebouwd uit onderwijseenheden waarin studenten kennis en vaardigheden verwerven om specifieke beroepstaken te kunnen uitvoeren. Studenten

Pagina 2 van 8 ontwikkelen via opdrachten en rollenspelen methodische, cliëntgerichte vaardigheden op het gebied van diagnosticeren, communiceren en het ontwerpen van interventies. Het panel is positief over de opbouw in de beroepsvaardigheden, waardoor studenten al in een vroeg stadium leren werken met (simulatie)patiënten. De opleiding is begonnen onderzoeksvaardigheden een plaats in het curriculum te geven.

Bij elke beroepstaak staan kerncompetenties en zijdelingse competenties uit het majorcompetentieprofiel centraal. Per beroepstaak is vastgelegd welke competenties de studenten op welk niveau dienen te beheersen. Het panel is zeer positief over de consistentie van het programma. De concentrische opbouw garandeert dat studenten competenties op een steeds hoger niveau ontwikkelen. Binnen een onderwijseenheid werken studenten aan verschillende beroepstaken en competenties, waardoor de samenhang tussen de verschillende taken voor studenten duidelijk wordt. Het ondersteunende theorieonderwijs zorgt ervoor dat studenten een goede kennisbasis ontwikkelen die zij nodig hebben bij de uitvoering van beroepstaken en het maken van de diverse producten.

Het panel vindt dat de opleiding werkvormen heeft gekozen die passen bij het competentiegericht onderwijs en aansluiten op de beroepspraktijk. Enerzijds krijgen studenten, zeker in het eerste jaar, nog duidelijke cursussen om zich de theorie van verschillende onderwerpen eigen te maken. Anderzijds moeten ze direct individueel of in groepen aan een project werken dat gerelateerd is aan een situatie uit de praktijk, of een anamnese bij een simulatiepatiënt afnemen. De wijze waarop de werkvormen aansluiten bij de competenties maakt dat de opleiding boven de basiskwaliteit uitsteekt.

Het panel heeft waardering voor de zorgvuldigheid van de intakeprocedure. Studenten krijgen de gelegenheid om zich via zomercursussen voor te bereiden op het eerste jaar. Ook tijdens het eerste jaar kunnen studenten zich op diverse terreinen bijscholen. Het panel is positief over de invoering van duidelijke inhoudelijke criteria voor het bindend negatief studieadvies, en over het initiatief van de opleiding om met studenten bij wie zij twijfels over motivatie of achtergrond heeft, een intakegesprek te voeren.

De opleiding zet twee instrumenten in om de studeerbaarheid te bevorderen: bewaken van de studievoortgang en planning van het onderwijs. Studenten vinden het programma studeerbaar al kan de studielast wel beter gespreid worden.

Personeel

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding een personeelsbeleid heeft dat leidend is voor de jaarlijkse functionerings- en beoordelingsgesprekken. Tijdens deze gesprekken wordt met docenten afgesproken welke individuele scholing zij zullen volgen. De opleiding is gestart met een professionaliseringsplan waaruit blijkt welke deskundigheden in het docententeam aanwezig dienen te zijn.

Het panel is ervan overtuigd dat de docenten vakinhoudelijk goed zijn geschoold. De opleiding heeft nog niet haar streefdoel voor docenten op master- en bachelorniveau bereikt, maar docenten krijgen wel de gelegenheid om een masteropleiding te volgen of promotie-onderzoek te doen waardoor zij naar een hogere functie door kunnen stromen. Er is oog voor het belang van werkveldcontacten en waar mogelijk recente praktijkervaring van docenten. Op het moment van de visitatie beschikten 10 van de 34 docenten over recente werkervaring. Docenten dienen binnen twee jaar hun pedagogisch-didactische aantekening

Pagina 3 van 8 te behalen. Op het moment van de visitatie beschikten 22 van de 34 docenten daarover. Studenten en opleiding noemen als verbeterpunten: kwaliteiten van assessoren op niveau 2, studieloopbaanbegeleiding in de hoofdfase en kwaliteit van docenten in enkele beroepstaken op niveau 2.

Tijdens de vorige visitatie werd geconstateerd dat de werkdruk hoog was. Dit geldt ook nu weer, maar dan met name voor de vele, recent aangestelde docenten. De docent-studenratio is betrekkelijk laag: 1:25. Volgens docenten is de werkdruk hanteerbaar, maar je moet je werk wel goed organiseren. Dat dit de meesten lukt, blijkt wel uit de lage ziekteverzuimcijfers. De studenten zijn tevreden over de bereikbaarheid van docenten (72%), maar de opleiding streeft actief naar een nog hoger percentage.

Voorzieningen

Naast de uitgebreide voorzieningen van de HAN, beschikt de opleiding over opleidingsspecifieke faciliteiten zoals een keuken, een demonstratiekeuken en skillsruimtes. De ruimtes die de opleiding gebruikt, passen bij het onderwijsconcept van competentiegericht leren. Studenten hebben in voldoende mate toegang tot informatiebronnen, zowel fysiek als digitaal.

Het panel stelt vast dat de opleiding een uitgebreid systeem van studieloopbaanbegeleiding heeft, waardoor de studieloopbaanbegeleider goed de voortgang van studenten kan bewaken. Het panel heeft waardering voor de groepsbijeenkomsten over onder andere studeergedrag. Studenten blijken in toenemende mate tevreden te zijn over de informatievoorziening van de opleiding, al vinden zij dat de studiehandleidingen nog verbeterd kunnen worden. De opleiding is ten behoeve daarvan al een project gestart.

Kwaliteitszorg

De opleiding heeft een jaarplanning waarin alle kwaliteitszorgmetingen zijn opgenomen. Een uitkomst onder de 65 procent voldoet voor de opleiding niet aan de streefnorm. Het panel heeft een opleiding aangetroffen waar een lerende en verbeterende attitude de grondhouding van docenten en management vormt. De opleiding voert verbeteringen uit op basis van enquêtes en andere onderzoeken, en op advies van diverse gremia (bijvoorbeeld docenten, studenten, beroepenveldcommissie en opleidingscommissie).

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Het panel is positief over de wijze van toetsing bij de opleiding Voeding en Diëtetiek. De formatieve toetsen die tijdens een onderwijseenheid worden afgenomen, kunnen studenten als bewijs in hun portfolio voor het summatieve assessment opnemen. Het panel is ervan overtuigd dat de studenten via deze vorm van toetsing voldoende kennis en vaardigheden opdoen die zij nodig hebben in de beroepspraktijk. Wel dringt het panel aan op een steviger borging van de kwaliteit van toetsen, onder andere via structurele controle door het taakteam toetsing en door adequate beoordelingsformulieren waardoor ook de feedback voor studenten duidelijker wordt.

Het panel heeft negentien portfolio's en scripties met toegepast onderzoek bestudeerd. Het panel kon zich vinden in de verschillende beoordelingen. Het panel heeft vastgesteld dat afgestudeerden over het bachelor-niveau beschikken. Studenten vinden relevante functies in de beroepspraktijk en ook de doorstroming naar een masteropleiding van de Universiteit Wageningen verloopt zonder noemenswaardige problemen. Het werkveld is tevreden over het niveau van kennis en vaardigheden van de afgestudeerden.

Pagina 4 van 8 Het panel heeft alle standaarden met minimaal een voldoende gewaardeerd. Het panel vindt de kwaliteit van de bacheloropleiding Voeding en Diëtetiek voldoende. De waardering van het panel voor het competentiegerichte curriculum blijkt met name uit de beoordeling 'goed' bij de derde en vierde standaard.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen) van het panel.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen te Arnhem in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 26 juni 2012 naar voren te brengen. Bij brief van 30 augustus 2012 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen in bijlage 2.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Voeding en Diëtetiek (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Nijmegen) van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen te Arnhem. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2013 en is van kracht tot en met 31 december 2018.

Den Haag, 7 september 2012

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'Z' followed by a horizontal line extending to the right.

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaarden	Beoordeling door het panel <i>voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	G
2. Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	V
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	G
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	G
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	G
	6. Het programma is studeerbaar.	V
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	V
	3. Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		G
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		V
4. Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	G
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	V
5. Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	V
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	V
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	V
6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	V
Opleiding als geheel		V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent-student ratio	1 : 25
Kwalificatie docenten	9% PhD 47% wo-ma 44% hbo-ba
Studielast	20-40 per week
Contacturen	propedeuse: 20; hoofdfase 1: 18; hoofdfase 2: 32; hoofdfase 3: 32
Rendement	percentage propedeuse rond 70% percentage na 5 jaar per cohort: 2004: 91,0%; 2005: 93,1%; 2006:85,1%

Pagina 8 van 8 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- dr.ir. R. Hartemink (voorzitter), Programme Director Food Technology & Food Safety, Universiteit Wageningen;
- dr. J.A. Iestra (lid), universitair docent, onderwijsontwikkelaar, onderwijscoördinator, onderzoeker, Voedingswetenschappen Juliuscentrum UMC, Utrecht;
- mr. A.M. Evers (lid), directeur Nederlandse Vereniging van Diëtisten;
- Y. Hoekstra (student-lid), studente Voeding en Diëtetiek, Hanzehogeschool Groningen.

- Secretaris: drs. P. Göbel (NQA)